

نقش ساختار مالکیت بر رابطه بین معاملات با اشخاص وابسته و مدیریت

سود

وحید قربانی اسفهلان

کارشناسی ارشد مدیریت فناوری اطلاعات، موسسه آموزش عالی میزان، تبریز، ایران.

vahid.ges@gmail.com

شماره ۴۲ / تابستان ۱۴۰۰ (جلد اول) / صص ۱۱۵-۱۳۴
چشم انداز حسابداری و مدیریت (دوره چهارم)

چکیده

ساختار مالکیت به عنوان بخشی از مکانیزمهای حاکمیت شرکتی که نشان دهنده روابط مالکان و چهارچوب مالکیت می باشد بر مدیریت و نحوه نگرش مدیران تاثیر گذار است. در رسوایی‌های مالی اخیر نظیر آدلفیا و انرون در آمریکا و پارمالات در اروپا، معاملات اشخاص وابسته به عنوان یکی از کانون‌های نگرانی تبدیل شده است، به طوری که استفاده هدفمند از این معاملات از عوامل سقوط شرکت ها بوده است. از این رو هدف این پژوهش پاسخ به این پرسش است که آیا ساختار مالکیت رابطه بین معاملات با اشخاص وابسته و مدیریت سود را تعدیل می‌کند؟ برای بررسی این موضوع با استفاده از ۱۱۸ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بین سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۸ با استفاده از رگرسیون خطی به بررسی و تجزیه و تحلیل این موضوع پرداخته شد که نتایج آزمون نشان داد معاملات با اشخاص وابسته و مدیریت سود رابطه معناداری دارند. همچنین در دیگر نتایج آزمون فرضیه ها مشاهده شد که ساختار مالکیت رابطه بین معاملات با اشخاص وابسته و مدیریت سود را تعدیل می‌کنند.

واژه های کلیدی: ساختار مالکیت، معاملات با اشخاص وابسته، مدیریت سود.

مقدمه

شرکت‌ها برای گزارشگری کنترل داخلی انگیزه اقتصادی دارند و مطالعات نشان می‌دهد که کنترل داخلی هزینه‌های نمایندگی را کاهش می‌دهد؛ و از طرف دیگر ساختار مالکیت متمرکز باعث افزایش تضاد نمایندگی بین مالکان دارای قدرت و سرمایه-گذاران خارج از شرکت (سرمایه‌گذاران اقلیت) می‌شود. سازوکارهای متعددی برای محدود کردن تضاد نمایندگی پیشنهاد شده است که در این راستا جنسن^۱ (۱۹۹۳) ساختار مالکیت را به‌عنوان یکی از سازوکارهای درون‌سازمانی مؤثر می‌داند. ساختار مالکیت در راهبری شرکتی دارای جایگاهی محوری و مشخص می‌باشد. تعیین نوع ساختار مالکیت و ترکیب سهامداران شرکت یک ابزار کنترل و اعمال حکمرانی در شرکت‌هاست. این مسأله بعد از راهبری در قالب ابعاد مختلف تعیی نکننده نوع

¹ Jensen